

2017

Труд

Проф. Гарабед Минасян от Института за икономически изследвания при БАН пред „Труд“: Състоянието на инвестициите в страната е силно обезпокоително

[Автор: Любен Лесидренски](#)

[Интервюта](#)

01.02.2017

Служебният министър на финансите е достатъчно опитен и няма да допусне несъразмерни финансови трансформации

- Проф. Минасян, как оценявате състоянието на икономиката на България през 2016 година?

- За цялостна оценка на икономическата 2016 година следва да се проследят промените по целия фронт от свързани икономически показатели. Измененията не са еднопосочни. Завършихме годината с безработица от 8%, докато през 2015 г. тя беше 10%. НСИ оценява средния доход на лице от домакинство през третото тримесечие на 2016 г. на 1309 лева, тоест с близо 4% по-високо от преди година. Темпът на прираст на brutния вътрешен продукт вероятно ще е 3% или малко повече. Държавният бюджет приключи годината с близо 1,5 милиарда лева излишък, а фискалният резерв, без

очакваните вземания от Европейския съюз, нараства с 4,3 млрд. лв. Приведените числа изглеждат напълно приемливи и удовлетворителни.

- С други думи вървим напред, така ли?

- Трябва да погледнем обратната страна на медала. Евростат оценява, че българският БВП на човек от населението е примерно пет пъти по-нисък от средния показател за ЕС, номинално. Това означава, че за ненарастване на дистанцията, на която изоставаме от ЕС, България трябва да се развива пет пъти по-бързо в сравнение със съюза. През 2016 г. средният темп на прираст на БВП в ЕС е 1,5%, което означава, че нашето пропадане в блатото на европейската бедност продължава с ненамаляваща скорост. Силно обезпокоително е състоянието на инвестициите. По данни на НСИ към третото тримесечие на 2015 г. инвестициите в страната са 4,5 млрд. лв., докато година по-късно те са с 14% по-малко. Общото кредитно салдо също намалява. През 2016 г. резидентен капитал в размер на около 2,5 млрд. евро напуска страната. Външният дълг на подсектор „Централно управление“ към края на 2015 г. е 8 млрд. евро, а 11 месеца по-късно вече е с 1,8 млрд. евро повече. Съпоставката на тези числа заедно с много други, стоящи зад кадъра и формиращи общия фон, води до нерадостната преценка, че 2016 г. е икономически недоизползвана и до голяма степен пропиляна за просперитета на България.

- Какви са предизвикателствата и рисковете пред бизнеса на фона на моментната политическа нестабилност?

- Политическата нестабилност не е моментна. В последните 4-5 години тя е перманентна и по-лошото е, че вероятно ще продължи да бъде такава поне в краткосрочна перспектива. Причината е в неспособността и нежеланието на актуалната политическа класа да осъзнае настъпилите и настъпващите промени в обществото и обществените нагласи. Десетгодишното ни членство в ЕС разтваря прозорци към европейските и световните реалности и неизбежното съпоставяне поражда тлеещо социално напрежение. Радостно е, че равнището на критичност в обществото нараства и видимо този процес ще продължава постъпателното си развитие, докато се стигне до такова социално-икономическо управление, което да съдейства активно за чувствителен прираст на общественото благосъстояние. Що се отнася до бизнеса - за съжаление той е на инерционен ход, в режим на свободно падане. Позитивният обрат изисква и предполага коренни институционални промени, които ако не се извършат по еволюционен път, ще трябва да се реализират под натиска на застрашително нарастващото социално напрежение.

- Как ще коментирате тенденцията за спад на чуждестранните инвестиции?

- По данни от платежния баланс на страната, който се компилира и публикува от Българската народна банка, към ноември 2016 г. акумулираните 12-месечни преки чуждестранни инвестиции у нас са 1,2 млрд. евро, докато преди година те са били с 56% повече. Проблемът с чуждестранните инвестиции не е само и дори не е толкова инвестиционен, колкото иновационен. Както показва световната практика, чуждестранните инвестиции в своята цялост са носители на прогрес както в технологичната област, така и на мениджърското поле. Проблемът е защо чуждестранните инвеститори избягват и заобикалят нашата страна, при условие че формално съществуващите предпоставки на местна

почва са изключително благоприятни, като например данъчните ставки. Тук опираме до възлов теоретичен проблем с чувствително практическо отражение. Инвеститорите не са безчувствени създания, които да реагират автоматично единствено и само на материални стимули. Натезават текущата и перспективната преценка на местната обкръжаваща икономическа среда, която видимо е крайно незадоволителна. Тази негативна оценка важи с пълна сила и за местните инвеститори.

- Кои са основните рискове пред България по пътя ѝ към стабилен годишен икономически растеж, прогнозиран от Министерството на финансите, Световната банка и МВФ?

- Аз не съм склонен да отдавам прекомерно голяма тежест на предвижданията на международните организации за икономическото бъдеще на България. Те следят глобалните тенденции и в очертаните рамки се стремят да настанят по-малките страни. За мен е по-важно какво предвижда Министерството на финансите. А именно прогнозите на МФ подсказват оценката на съществуващите проблеми вътре в страната и тяхното пречупване през съзнанието и капацитета на управленския елит. Има съществено значение кой извършва предвижданията - дали външни, странични наблюдатели, или ангажирани с икономическото управление лица. Икономическите прогнози не са безусловни, те не са индиферентни към начина на управление и към планираните управленски въздействия. Именно в този контекст предвижданията на МФ са обезпокоителни, дори силно обезпокоителни. Те предвиждат по-нататъшното затъване на страната в блатото на европейската бедност, т.е. декларират нежеланието на управленския елит да скъса с неблагоприятно действащи практики, респективно невъзможност на конкретното управление да премахне спирачките пред ускорен икономически растеж. Резултатите от подобно управление не биха могли да бъдат оценявани позитивно.

- Какъв е съветът ви към служебното правителство от гледна точка на финансите на страната?

- Не е възможно да се формулират и да се дадат някакви прекалено умни и амбициозни съвети на служебното правителство. Служебният министър на финансите е достатъчно опитен специалист и съм сигурен, че няма да допусне несъразмерни финансови трансформации. Съвети биха могли да се дадат на предишния министър на финансите, но той, както и при кабинета „Борисов 1“, знаеше прекалено много и нямаше нужда от досадни съветници.

- Притеснително ли е нивото на държавния дълг на България?

- Притеснително е не съвременното равнище на държавния дълг. Притеснителни са скоростта на неговото нарастване, целесъобразността на новите емисии, предназначението на новите емисии и начинът на изразходване на дълга. „Дълг“ не е мръсна дума. Целият банков сектор работи на финансови задължения. Финансовата наука е изработила специален показател - финансов ливъридж - за оценка на ефекта от емитирането на дълг. Майсторлъкът на финансовия мениджмънт е да съумее да използва чужди пари в свой собствен интерес. Ако успее да го направи, и двете страни - кредитор и длъжник - са доволни. В противния случай и двете страни страдат. Пример за това е съвременна Гърция, както и България в началото на 90-те

години на миналия век. Перманентен наш собствен български проблем е, че злоупотребяваме с емитираните държавни задължения и те не съдействат за подходящ прираст на крайния резултат - БВП. В предсоциалистическото ни минало, например през първата половина на миналия век, кредиторите се принуждават да следят плътно и да контролират безусловно изразходването на емитирани български държавни задължения - именно за да не допуснат злоупотреби.

- Според вас ще се „отпуши“ ли потреблението през 2017 година?

- На пръв поглед е странно, че депозитите на населението растат, паричните доходи - също, а потреблението е сдържано. Показателна е ценовата динамика - през 2016 г. страната отбелязва за трета поредна година отрицателен средногодишен прираст на потребителските цени, т.е. крайното търсене е в застой. Тук отново няма автоматизъм в действията - потребителите не реагират моментално на промените в доходите с паралелна динамика на потреблението. Населението оценява непосредствената перспектива, респективно сигурността в утрешния ден и формира своето потребителско поведение в съответствие със спецификата на очакванията си. Ако перспективата е неустановена и неблагоприятна, тогава е добре да си формираш резерви на принципа „бели пари за черни дни“. В хармония с потребителската сдържаност е и свитото кредитно търсене на домакинствата. Поведението на домакинствата е форма на обратна връзка и реакция на управленския модел, което за съжаление управленският елит не може или не иска да разчете.

Нашият гост

Гарабед Минасян е професор, доктор на икономическите науки, в Института за икономически изследвания при БАН. Той е първият неказионен директор на института. Два мандата е член на управителния съвет на БНБ. Носител на орден „Стара планина“ втора степен. Автор и съавтор е на 16 учебника и монографични изследвания, три от които издадени в чужбина, както и на многобройни статии в авторитетни научни издания у нас и в чужбина. Член е на редколегиите на шест специализирани научни списания, четири от които чуждестранни.

Къде отиват парите на емигрантите ни - 1.3 милиарда евро пристигат в България

Mar 12, 2017

1,3 млрд. евро е сумата, която българите в чужбина са внесли под една или друга форма в страната ни през 2015 г., потвърди проф. д-р Веселин Минчев от Института за икономически изследвания към БАН.

Той коментира данните от тазгодишния доклад „Икономическо развитие и политика в България: оценки и очаквания“ в частта, която засяга парите на българските емигранти. Документът анализира състоянието на икономиката през изминалата година и очертава перспективите за развитието ѝ в средносрочен план.

Направихме опит да оценим как трансферите от чужбина се разпределят по райони, като най-много средства влизат в Южен централен район, следван от Североизточния и Югоизточния, а най-малко – в Северен централен район, обясни експертът. По думите му от 28 области, разпределени в четири групи по степен на развитие, като „изоставащи“ са класифицирани цели 13. В тях съответно влизат цели 360 млн. лв.

Средствата се превеждат чрез международните разплащателни агенции, MoneyGram, Western Union и др., но много от емигрантите сами носят пари при връщанията си.

Само 6 от 300 получатели казват, че парите от техните близки в чужбина се инвестират у нас за бизнес. До 90% от тези средства отиват за покриване на текущи разходи и сметки, погасяване на заеми, здравеопазване и образование, като например в Северозападния район, който е в критично състояние, влагането им в потребление е близо 95 на сто, обяснява проф. Минчев. По думите му идентичното навсякъде са средствата, които се влагат в образование. При високо развитите области пък 20 на сто от сумите отиват за изплащане на заеми.

Бизнес старт

Всеки делник от 9:30 часа

Водещи: Живка Попатанасова и Христо Николов

Как Brexit ще се отрази на България и на света

Проф. Веселин Минчев в Бизнес старт, 20.04.2017

08:15

| 20

април

2017

Обновен: 09:05 | 20 април 2017

Автор: Кирил Петков

Проф. Веселин Минчев, икономист, БАН. Снимка: Bloomberg TV Bulgaria

Надявам се да бъде намерена прагматична среда, която да урегулира положението на емигрантите във Великобритания, включително и на българите, които работят в чужбина. Това каза икономистът **проф. Веселин Минчев от БАН** в предаването "Бизнес старт" на Bloomberg TV Bulgaria с водещ **Иван Нончев**.

В университетските среди се счита, че нищо кой знае какво няма да се случи, въпреки че наистина Brexit е прецедент и напускането на ЕС на една такава водеща икономика като британската не може да не се отрази съществено на света, каза още гостът.

*"Добре е да имаме **миграционни коридори**, включващи страни като Великобритания, Германия и България, защото те включват емиграция и трансфери, които получаваме от там. В България цели региони зависят от тези трансфери"*.

Ще има проблеми за новопристигналите емигранти във Великобритания, но за вече установилите се - няма да има, категоричен бе проф. Минчев.

Великобритания приема между 200 и 350 хил. чуждестранни граждани през последните години, а от години си поставят за цел да не приемат повече от 100 хил. души, заяви професорът. "За това е нормално да има реакции на британското общество".

По думите на събеседника "на всеки 7 - 10 години има обратна вълна" от емигранти. Той обясни, че можем да очакваме завръщане на емигранти, но дали България ще успее да се възползва от една такава вълна, зависи от разгръщането на политики, предимно на местно ниво.

Защо се получава толкова фундаментална разлика в оценката на значението на вноса на работна ръка за Великобритания? Ще увеличи ли Brexit сивия сектор на Острова? Има ли дискриминация на българите на трудовия пазар в Западна Европа?

В развитие,

Всеки делник от 12 до 14 часа и от 18 до 20 часа

Водещи: Вероника Денизова и Делян Петришки

Трансферите на българската емиграция - тревожен сигнал за покупателната способност

Проф. Искра Белева, 28.04.2017

23:43 | 28 април 2017

Проф. Искра Белева. Снимка: Bloomberg TV Bulgaria

Значението на паричните потоци за стимулиране на потреблението и за подкрепа на растежа в България очевидно нараства и това се изразява в нарастващия поток на тези трансфери. Те достигат близо 700 хил. евро. Това каза **проф. Искра Белева**, Институт за икономически изследвания към БАН, в предаването "В развитие" на Bloomberg TV Bulgaria с **водец Веселина Василева**.

"Това увеличение бе очаквано, предвид нарастващата емиграция от страната. Тези трансфери достигат вече 3,4% от БВП, докато през 2010 те са били 3,1%. В някои години този дял е по-висок, в други е по-нисък, но в абсолютен размер нарастват".

Сумата, която работещите в чужбина изпращат на близките си в България е най-голяма през 2016 от 2010 до сега и това е знак, че състоянието на покупателната способност у нас е много ниско, каза гостът.

"Основните компоненти, явяващи се фактори, формиращи домакинските бюджети, явяващи се фактори за потребление в страната, се развиват с по-бавни темпове, отколкото ни се иска. Затова все повече българи гледат навън и грижата за тези, които остават в България ще бъде водещ мотив за нарастването на притоците на средства от чужбина".

Средната заплата е 949 лева, но 11 отрасли получават заплата под средната, а само 7 - над средната. В тези 11 отрасли са 70% от работещите в страната. Средната пенсия е 341. А по данни на КНСБ са нужни 2 250 лева за издръжка на 4-членно семейство, или 562 лева средно на човек от семейство. Тези доходи очевидно не покриват необходимия минимум за издръжка на семействата, припомни събеседничката. "Ето защо все повече българи поглеждат навън".

"Характерът на постъпленията не се променя. Те имат основно потребителски характер и в много по-малка степен инвестиционен. Отиват за задоволяване на насъщни нужди".

Вижте целия коментар: <https://www.bloombergtv.bg/a/17-v-razvitie/16513-transferite-na-balgarskata-emigratsiya-trevozhen-signal-za-pokupatelната-sposobnost>

В развитие

Икономическите дисбаланси в България

Митко Димитров, 23.05.2017

Галина Маринова

23 май 2017 | 20:21

Митко Димитров, Институт за икономически изследвания към БАН.

Снимка: Bloomberg TV Bulgaria

По отношение на икономически дисбаланси Европейската комисия нарежда България в последната група, заедно с Франция, Португалия, Италия и Кипър, а след нас е Гърция, която е извън подреждането. Това каза **Митко Димитров от Института за икономически изследвания към БАН** в предаването "В развитие" на Bloomberg TV Bulgaria с **водец Вероника Денизова**. "Това са Южноевропейските държави, които са по-недисциплинирани и искат да живеят на кредит, всички имат допълнителни проблеми и ние сме в тяхната група".

Комисията обръща внимание на проблеми, които сме коментирали многократно, и са свързани с функционирането на институциите. Това са проблеми, за които много дълго време се говори, но напредък в тяхното преодоляване - няма".

Липсата на баланси се търси в няколко области - публични финанси и данъчна система, финансова система, пазар на труда, образование и бизнес среда, обясни гостът.

"Важно е всяка година да има напредък по преодоляването на тези проблеми. Това дава и надежда на хората".

[НАЧАЛО](#) » [АНАЛИЗИ](#)

Експерти: Промяна на данъчната система трябва да има, но след отмяна на валутния борд

Икономистите на БАН предлагат плавно увеличаване на преките данъци, без това да засяга хората с най-ниски доходи у нас

28-02-2017 12:24:00

Промяна на данъчната система в България трябва да има, но едва след приемане на еврото и отмяната на валутния борд. Около това становище се обединиха независими експерти и представители на академичните среди по време на дискусия за необходимостта от нова данъчна реформа у нас. Според тях промените трябва да бъдат обсъдени от широк кръг от експерти, както и да получат консенсус в обществото, съобщиха от Икономическия институт на БАН.

Промените трябва да засегнат структурата на бюджетните приходи и разходи и общото данъчно съотношение, разбирано като сумата на данъците и социалноосигурителните вноски към БВП, заявиха експертите. От съществено значение са и въпросите за намесата на държавата в икономическото и

социално развитие на страната, какво да е съотношението между преки и косвени данъци, дали да се замени плоският данък с прогресивен и да се въведе семейно подоходно облагане, коментираха те.

Събираемостта на приходите продължава да е най-големият проблем у нас, заяви проф. Митко Димитров – едни и същи фирми печелят големите обществени поръчки, някои укриват доходи, а други предпочитат да не плащат ДДС, мита и акцизи. Приходите в бюджета трябва да бъдат увеличени чрез преодоляването на тези дефекти на функционирането на демокрацията и пазарната икономика и тогава да се обсъжда въпроса за увеличаването на данъчната тежест, коментира той.

Неблагоприятното съотношение между преките и косвените данъци може да се промени, ако увеличаването на преките данъци се съчетае с намаляване на ДДС, което ние плащаме през покупките си, смята проф. Димитров.

Реформата трябва да бъде съчетана със семейно подоходно облагане, при което се възстановяват разходите за отглеждането на децата. Ако единият от родителите печели 2000 лева, а другият не работи, защото гледа двете деца, това семейство ще мине под минимума за издръжка, заяви проф. Димитров.

Проф. Иван Ангелов е привърженик на прогресивния данък с необлагаем минимум и максимална ставка от 25% за доходите на физическите лица. За фирмите да има повишаване на данъка върху печалбата до 20 на сто, но без облагане на малките и семейните фирми, както и с облекчения при реинвестирането на печалбата, предлага той.

Парите да останат в тези, които могат да ги умножават, апелира председателят на БТПП Цветан Симеонов. И подчерта, че в България трябва да има еднакво третиране на икономическите субекти, защото сега едноличните търговци са принудени да плащат 10% корпоративен данък и 5% данък дивидент, докато другите юридически лица – само 10 на сто данък печалба, ако не разпределят дивидент.

За нова данъчна система, след отпадането на валутния борд, се обяви и бившият министър-председател Иван Костов.

България трябва да излезе от валутния борд, независимо от това дали ще влезе в еврозоната или не, заяви той по време на дискусиата. Според Костов паричният съвет не е задължително обвързан с въвеждането на еврото, а е временна мярка, която спира БНБ да води цялостна монетарна политика. Затова с излизането от валутния борд трябва да й се гарантират условията, които са валидни за централните банки на страните – членки на ЕС, т.е. да е с развързани ръце.

БНБ трябва да може да извършва по своя преценка левови емисии и да изпълнява функциите на банково кредитиране, накратко – да си възстанови естествените функции, подчерта Костов. Сега България е принудена с букаи на краката да настига водещите европейски страни от гледна точка на монетарната си система, каза той.

Изсветляването на сивата икономика у нас може да донесе много повече приходи в бюджета, отколкото всяко увеличение на данъчната тежест, заяви Васил Велев – Председател на УС на АИКБ. В допълнение, това ще помогне на нормалния бизнес да работи още по-успешно, коментира той.

Дискусията се организира от Института за икономически изследвания (ИИИ) при БАН и Европейското висше училище по икономика и мениджмънт (ЕВУИМ). В дебатите участваха проф. Александър Тасев, проф. Митко Димитров, чл. кор. Иван Ангелов, проф. Гарабед Минасян и доц. Виктор Йоцов от ИИИ при БАН, проф. Мариана Михайлова и проф. Виктор Христов от ЕВУИМ, проф. Боян Дуранкев и д-р Румен Гълъбинов от УНСС, доц. Иван Костов – бивш премиер, а сега преподавател в НБУ, Васил Велев – Председател на УС на АИКБ, Цветан Симеонов – Председател на БТПП, Петър Ганев от Института за пазарна икономика и други експерти.

По статията работи: **Галина Александрова**

Бизнес старт

Ще има ли икономическа война между САЩ и ЕС

Проф. Митко Димитров от Института за икономически изследвания към БАН, 02.02.2017

Автор: Investor.bg

Проф. Митко Димитров от Института за икономически изследвания към БАН.

Снимка: Bloomberg TV Bulgaria

Основните рискове за Европа си остават свързани с кризисното положение на южноевропейските страни. В Европа не могат да се намерят механизми, чрез които да се подсили единството като икономически и политически фактор. Това коментира **проф. Митко Димитров от Института за икономически изследвания към БАН** в предаването "Бизнес старт" с Йоанна Николова.

Ще станем ли свидетели на икономическа война между САЩ и ЕС? По думите на проф. Димитров подобен сценарий е малко вероятен, но се забелязва известна "ревност от страна на САЩ, свързана с притесненията да не би еврото да се превърне във валута, която да измести долара".

Развитите икономики се движат с темп на растеж от 1,9%-2% и следва да разчитат на науката и новите технологии като основен фактор за развитие, коментира още той. България все още има неизползвани ресурси и неефективно използвани такива. Решаването на тези въпроси ще даде икономически тласък в краткосрочен план, след което вече страната може да разчита на наука и изследване, смята икономистът.

АЕЦ "Белене": прогнози и оценки

Предаване: [Референдум, 21.11.2017](#)

Повече от 33 години след старта на проекта за изграждане на втора АЕЦ в България, след много дискусии и различни идеи, проведен референдум и платени на Росатом 601 милиона евро за реактори, все още търсим ясен отговор на въпроса: има ли бъдеще АЕЦ "Белене". Повод за тази тема е оповестяването на доклада от 1000 страници на БАН, поръчан от БЕХ и правителството.

Докладът е прогноза и представя различните сценарии, по които може да се развие икономиката ни до 2040 г., какво ще бъде потреблението на ток и ще има ли нужда от нови енергийни мощности на Балканите.

Алфа ризърч тества обществените нагласи с въпроса: Според вас, финансово изгодно ли е за държавата реализирането на АЕЦ "Белене"? Ще видите и други данни от социологически допитвания, направени специално за предаването.

Дискусията ни е с двама от експертите, изготвили доклада - директора на Икономическия институт на БАН проф. Александър Тасев и инж. Антон Иванов, както и енергийните експерти Иван Хиновски, Васил Начев и Атанас Тасев, които тълкуват изводите от доклада.

Проф. Александър Тасев, ръководител на екипа, изготвил доклада, определи най-важните изводи от доклада. "Ние сме разиграли възможни варианти, в които този проект би трябвало да се реализира финансово. И в тези възможни варианти... има такива, при които той не е финансово жизнен, има и такива, при които е финансово жизнен. Основният риск, който сме очертали, остава пазарният, т. е. прогнозата на цените на пазара. И сме казали, че ако при едно договаряне се постигнат параметрите, при които този проект може да бъде финансово жизнен, е възможно да се предприемат действия за неговата реализация. Но оттук нататък нещата не са нито лесни, нито прости."

В отговор на въпроса дали са нанасяни корекции в доклада, за да се оправдае политическо решение за евентуално възобновяване на проекта "Белене", проф. Тасев беше категоричен: корекции няма.

Иван Хиновски - председател на Българския енергиен и минен форум, изказа следното мнение: "Този доклад в никакъв случай не може да бъде база за вземане на решение за АЕЦ "Белене". Той не отговаря на условията на чл. 9 ал. 1 и 2 от Закона за енергетиката, които вменяват това право на електроенергийния системен оператор, който трябва да анализира всички други възможности за реализация като нови генериращи мощности... изобщо всички опции, които трябва да доведат до най-малкото влияние върху цената на електроенергията за крайния потребител."

Инж. Антон Иванов е професионалист с над 30 години опит в енергийния сектор, привлечен като външен експерт от екипа на БАН за работата по доклада. Той насочи вниманието към обхвата на доклада. При подготовката на анализите са били отчетени всички аспекти на системно управление. Експертът обясни, че специално заради ТЕЦ-овете на въглища, са били разиграни различни сценарии и е отчетено, че имаме високо ефективни топлоелектрически централи на въглища. Затова те трябва да останат на пазара. *"Моля това да бъде ясно и да не се спекулира. БАН по никакъв начин не си поставя целта да затваря или да отваря мощности"*, подчерта инж. Иванов.

Васил Начев, експерт. Според него *"има нещо фундаментално сбъркано"*. Било абсурдно възлагането на такъв доклад на БАН, тъй като тя не е нито търговска, нито икономически призната организация. Това не бил научен въпрос, за да бъде отнесен към БАН, а чисто икономически - дали един проект като АЕЦ "Белене" има икономическа полза за държавата.

Проф. Атанас Тасев е финансов анализатор в изготвянето на прогнози за енергийни обекти. Той поясни, че става дума за едно задание от БЕХ и министерството, което БАН е изпълнила. *"Това, че докладът не е база за вземане на окончателно решение е ясно, но това е една база, много сериозна информационна база за разработване на следващия етап."* А този етап, по думите му, е да бъде изработена нова енергийна стратегия на България.

Тъй като възложителите са очаквали атаки към БАН заради това, че не е сертифициран в тази специфична област, съществува и друг доклад, който ще бъде оповестен утре в Брюксел, а до дни ще стане достояние и на българската общественост. Там, каза проф. Тасев, са ангажирани много сериозни авторитети в областта на ядрената енергетика и те в основни линии потвърждават оценките на БАН. Професорът подчерта като най-важни две

насоки, определени от доклада. Едната - невъзможната, е да не се прави нищо, а всички останали сценарии са възможни при определени условия

Informo

България

Проф. Александър Тасев: Ще поискам докладът за “Белене” да бъде публикуван, не ни е оказван натиск

Професор Александър Тасев категорично отхвърли твърденията, че е оказван натиск върху Икономическия институт на БАН при изготвянето на доклада за жизнеспособността на АЕЦ „Белене“.

Проф. Тасев заяви, че ще поиска от възложителя на доклада Българския енергиен холдинг (БЕХ/) разрешение той да бъде публикуван в своята цялост, така че в близките дни всички желаещи да могат да се запознаят с него. В медиите се появи информация, че междинният доклад за „Белене“ е показвал, че проектът не е финансово жизнеспособен при нито един вариант.

снимка: БГНЕС

Проф. Тасев обясни, че на 15 септември Икономическият институт е предал на БЕХ само един песимистичен вариант с 90 проиграни комбинации, а след това е предаден цялостен доклад с всички възможни варианти, от които става ясно, че при определени условия проектът за втората атомна централа може да бъде построен. Именно този цялостен доклад е представен на 14 ноември.

Причината първо да бъде представен само отрицателният вариант, професор Тасев обясни с липсата на време. По тази причина авторите на документа са разработили само един и са започнали с най-песимистичния. Този песимистичен вариант включва най-високи оперативни разходи, най-високи инвестиционни разходи и най-ниски цени на електричеството.

„Ние не казваме на правителството дали трябва да строи АЕЦ „Белене“, а казваме, че при определени условия проектът може да бъде жизнеспособен, ако бъдат спазени съответните параметри“, подчерта проф. Тасев. Той заяви, че българските данъкоплатци не трябва да се опасяват, че проектът „Белене“ може да ги натовари допълнително, защото след 2020 г. ще има либерализация на електроенергийния пазар и вече не може да има държавна помощ, такава каквато имаше за ТЕЦ-овете „Марица-Изток“ 1 и 3.

“Пазарът ще определи бъдещето на проекта АЕЦ „Белене“ и дали той може да се построи”, добави в заключение проф. Тасев

Прочети повече на:

<https://www.informo.bg/bg/2017/12/04/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84-%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%8A%D1%80-%D1%82%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%B2-%D1%89%D0%B5-%D0%BF%D0%BE%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B0%D0%BC-%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D0%BB/>

money.bg

Бизнес, икономически и финансови новини от България и света

БАН защити доклада си за АЕЦ „Белене“

Автор: news.bg

04.12.2017 17:56:04

Икономика

Прегледи: 11431 Коментари (22)

Междинният доклад на БАН за АЕЦ "Белене" представя 90 варианта само за песимистичния сценарий. Това каза председателят на екипа, изготвил доклада, проф. Александър Тасев, на извънреден брифинг в отговор на нападите за истинността на доклада, представен преди две седмици в присъствието на министър Теменужка Петкова.

Александър Тасев беше категоричен, че не е оказван натиск върху БАН от страна на правителството. "90 варианта има само за песимистичния сценарий, започнахме с него, за да не ни обвинят, че започваме с най-оптимистичния. За него има още около 90 варианта". Нищо от това, което е предадено на 15 септември, не е махнато от окончателния доклад, категоричен беше Тасев.

Тасев каза, че още днес ще напише писмо до ръководството на БЕХ, за да получи разрешение на сайта на БАН да се пусне целия текст на доклада за АЕЦ "Белене" и обосновката към него. Според Тасев именно незнанието и липсата на поглед върху цялото изследване поражда напрежение.

"Аз се надявам разумно да бъде прието нашето искане", заяви Тасев по повод разрешението, но без да посочи дали има увереност, че това ще стане.

Той се противопостави на внушенията, които се правят, че БАН не разполага с експертния потенциал да се занимава с такива изследвания. Освен ръководния екип, в изготвянето на доклада са били ангажирани експерти от БАН (над 90%), плюс водещи енергийни експерти.

Тасев даде за пример екипите от Световната банка, на чийто анализи всички вярват, които се състоят от трима външни експерти и останалите, наети от съответната страна.

"Не бива БАН и нейния експертен потенциал да бъде пренебрегван и обиждан по този начин", възмути се Тасев и изрази убеденост, че на всички въпроси ще се даде точен отговор след публикацията.

"Няма такова нещо - някой да ни е казал правете това и това", отсече той.

"Ние не казваме стройте "Белене", а казваме, че при определени показатели и параметри, този проект е жизнеспособен. Ние не можем да кажем какво да се предприеме нататък", категоричен бе Тасев.

Разиграни са всички възможни варианти за АЕЦ "Белене". Само песимистичният вариант съдържа около 90 комбинации.

Тасев обясни няколко пъти, че по договор са имали краен срок да представят резултатите до 15 септември, но времето не е стигнало за всички сценарии и първоначално са представени временни резултати.

В междинния доклад по договора с Българския енергиен холдинг (БЕХ) Българската академия на науките (БАН) е дала единствено най-негативния вариант за изграждане на АЕЦ "Белене" с уговорката, че след това ще бъдат разработени всички други варианти.

В първия доклад на академията са били взети предвид възможно най-високите разходи и най-ниските цени на електроенергията, а при тези предпоставки централата не е жизнеспособна. Това е най-песимистичният вариант, обясни експертът. След 15 септември, когато е предаден междинният доклад, учените са разгледали и другите варианти за изграждането на централата, включително и пренасяйки модела на АЕЦ "Пакш" 2.

Крайният вариант на доклада беше представен публично в средата на ноември. В него има анализирани 90 варианта за реализацията на централата.

Тасев беше категоричен, че централата може да се изпълни единствено на пазарен принцип и допълни, че решението не е на БАН, а на правителството

От БАН отрекоха да е имало натиск да променят доклада за АЕЦ "Белене"

публикувано на 04.12.17 в 15:48

Автор: [Юлияна Корнажева](#)

Проф. Александър Тасев

Снимка: БГНЕС

Учените от БАН отрекоха да им е оказван натиск да променят заключенията в доклада за АЕЦ "Белене".

Директорът на Института за икономически изследвания **професор Александър Тасев** уточни, че в [първоначалния доклад](#), публикуван по-рано в "Болканлийкс", се е разглеждал най-неблагоприятният сценарий, и заключението е, че този проект не е жизнеспособен.

В официално представения вариант обаче вече има възможност проектът за АЕЦ "Белене" да е рентабилен.

За да се избегнат спекулациите за намеса на енергийното министерство и Българския енергиен холдинг, учените от БАН искат докладите им да бъдат разсекретени и публикувани изцяло.